

Posudok diplomovej práce

Názov práce: Preference výberu partnera u príslušníkov arménskej komunity v Českej republike

Autorka: Bc. Marta Kamenická Mezhlumyan

Oponentka: Petra Burzová

Autorka v abstrakte práce uvádza: „*Cílem práce je zjistit a analyzovat důvody, které hrají roli při výběru životního partnera u příslušníků arménské komunity v České republice.*“

V prvej časti s názvom „Kulturní identita Arménů“ popisuje to, čo považuje pre porozumenie arménskej identity za podstatné, napríklad stručné dejiny Arménska a popis života Arménov v českej diaspóre. Zaujímavosti textu, do ktorého autorka vkladá vlastné predpozorumenie a skúsenosť z arménskeho prostredia, by veľmi pomohlo, keby toto predporozumenie a skúsenosť vystavila kritickej reflexii a zapojila termíny identity, kultúry, národa, národnosti a komunity v inom než ľudovom pojatí a pokúsila sa aspoň načrtnúť ich konceptualizáciu. V texte sa totiž až príliš často stierajú hranice medzi „etnickými stereotypmi“ a vlastnou analýzou. Vzhľadom na osobu vedúceho práce bolo pre mňa prekvapením, že sa v texte neobjaví ani jeden text z čítanky *Teorie etnicity*.

Na druhej strane je daný popis v mnohých ohľadoch inšpiratívny a otvára mnohé otázky pre ďalší výskum, v ktorom by autorka mohla pokračovať. V čom sa skúsenosť života v arménskej diaspóre v ČR líši od skúsenosti v iných štátnych kontextoch? Akú rolu v arménskej identifikácii a kategorizácii zohráva traumatická kolektívna pamäť? Aké kultúrne normy sa vyjednávajú v nedeľných školách? Prečo nebolo podnikanie v etnicky definovanom gastrobiznise u Arménov v ČR úspešné? Aké sú negatívne sankcie spojené s narušením stereotypného obrazu muž-živitel a žena-věrná manželka? Mimoriadne zaujímavá je taktiež rozporuplná a premenlivá identifikácia a kategorizácia respondentov:

U bilingvních arménských informátorů bylo někdy těžké odlišit používání pojmů „my“ a „oni“. I když logicky by měli jako „my“ označovat Armény, tedy sebe, a „oni“ Čechy, jakožto příslušníky majoritní populace, tak v rozhovorech tato označení často zaměňovali, i když z kontextu samozřejmě bylo zřejmé, o kom zrovna mluví.

Táto otázka by si zaslúžila oveľa hlbší rozbor než len citát, akokoľvek príznačný, Charlesa Aznavoura.

V metodologickej časti autorka predstavuje svoj výskumný problém a postupy, ktoré vo výskume použila. Niektoré formulácie sú trochu mätúce, napríklad: „Cílem výzkumu tedy nebylo hlouběji charakterizovat jednu konkrétní skupinu osob, ale postihnout a představit celou škálu přístupů a postojů příslušníků české arménské komunity.“ (str. 7) Takýto cieľ by bol v rozpore so zvolenou metodológiou a vyžadoval by si podstatne viac respondentov (okrem mimoriadne nízkeho počtu je potreba zmieniť, že takmer všetci respondenti patria do tej istej vekovej kategórie) a štruktúrované postupy tvorby dát a analýzy. Práci by prospelo, keby analytická časť stála omnoho viac na pozorovaniach relevantných situácií než na rozhovoroch.

Posledná výhrada sa týka používania literatúry, uvítala by som svedomitejšie odkazovanie (napr. v časti o dejinách Arménska) a väčší kritický odstup. Do budúcnosti neodporúčam používanie záverečných prác a televízie a seriálov pre dané účely a naopak odporúčam zaradiť aspoň krátky kritický prehľad dostupnej literatúry.

Vo finále je práca zaujímavým príspevkom do príslušných odborných debát, s pridanou cennou osobnou skúsenosťou autorky, ktorá prináša zaujímavé poznatky týkajúce sa preferencií výberu partnera „u príslušníkov arménskej komunity“ v ČR. Prácu odporúčam k obhajobe a hodnotím ju stupňom veľmi dobre.